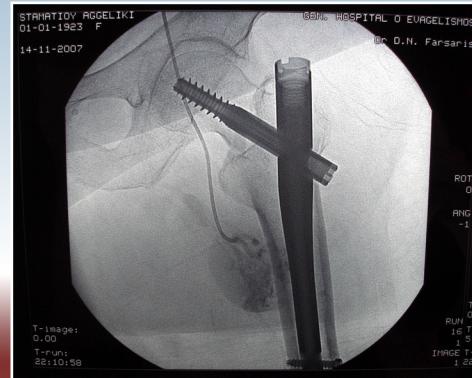

ΕΚΛΕΚΤΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΟΥΝΤΟΣ ΑΓΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΔΟΜΥΕΛΙΚΗ ΗΛΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΧΑΝΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ν.Λασανιάνος, Γ.Μουζόπουλος, Ε.Μοράκης, Μ.Καμινάρης, Β.Φωτόπουλος,
Ι.Γεωργιλάς

Α' Ορθοπαιδική κλινική, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»

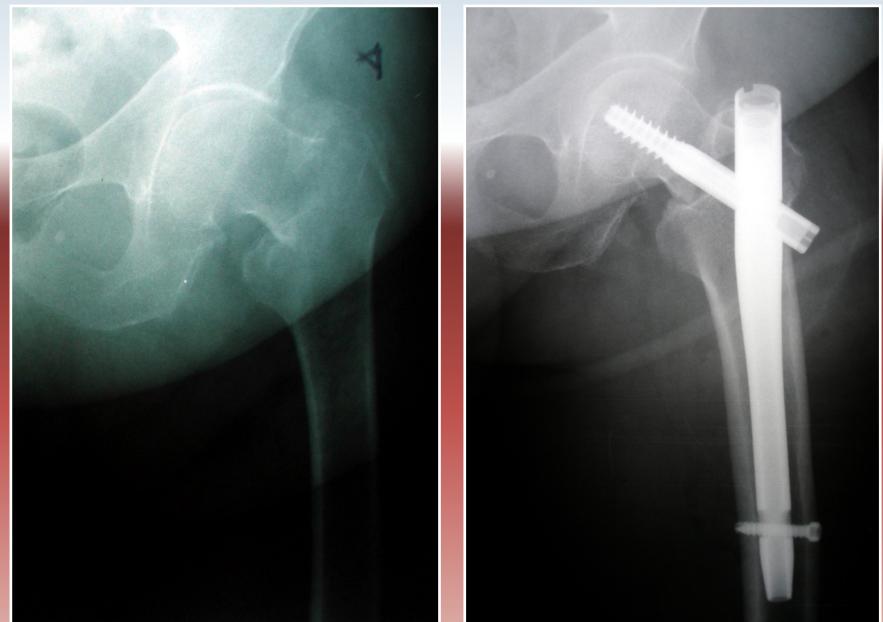
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η επισήμανση μιας σπάνιας επιπλοκής μετά από ενδομυελική ήλωση του ισχίου (εμμένουσα αιμορραγία αρτηριακού κλάδου) και η υπογράμμιση της χρησιμότητας της εκλεκτικής αγειογραφίας στη διάγνωση & αποκατάσταση.

ΥΔΙΚΟ ΚΑΙ ΥΓΕΘΟΔΟΙ

Ασθενής ηλικίας 75 ετών υπεβλήθη σε ενδομυελική ήλωση του αριστερού ισχίου λόγω βάσεοαυχενικού κατάγματος (Εικ.1-2).

Η ασθενής ήταν ελεύθερη αγγειακής νόσου ή διαταραχής πηκτικότητας του αίματος.

Εικ. 1-2

Προεχειρητική και μετεγχειρητική α/α Δίατροχαντηρίου κατάγματος AP Ισχίου, ήλωθέντος με G3 nail

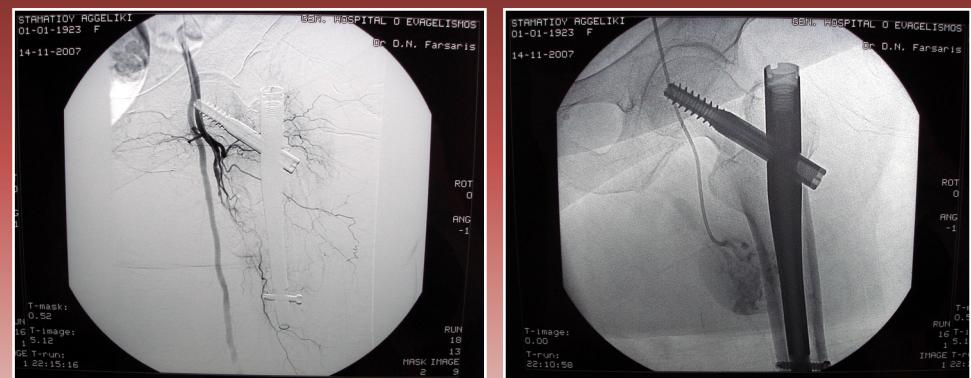
Μέτεγχειρητικά παρατηρήθηκε πτώση της αιμοσφαιρίνης εώς και 5 gr/dL με συνοδό έντονο πιεστικό οίδημα στον αριστερό μηρό, σύστοιχα με την πλευρά του κατάγματος (Εικ.3).

Η κλινική και εργαστηριακή εικόνα έθεσε την υποψία εσωτερικής αιμορραγίας διεγχειρητικής αντιολογίας. Η ασθενής υπεβλήθη σε αγγειογραφία η οποία ανέδειξε ρήξη κλάδου της εν τω βάθει μηριαίας αρτηρίας. Ακολούθησε έγχυση εμβολικού υλικού και η μετά τον εμβολισμό αγγειογραφία έδειξε πλήρη παύση της εξαγγείωσης του σκιαγραφικού (Εικ.4-5).

Εικ. 3

Μετεγχειρητικό πιεστικό οίδημα AP Μηρού σύστοιχα με το κάταγμα που υποδηλώνει εσωτερική αιμορραγία

Εικ. 4-5

Λήψεις κατά τη διάρκεια της αρτηριογραφίας προ και μετά του εμβολισμού

ΙΑ DSA ΛΑΓΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΜΗΡΙΑΙΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΚΛΑΔΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΕΝ ΤΩ ΒΑΘΗ ΜΗΡΙΑΙΑΣ ΑΡΤΗΡΙΑΣ

Καθετηριασμός δια μέσου της δεξιάς κοινής μηριαίας αρτηρίας με αγγειοβελόνη.

Χρήση θηκαριού 5F και προσχηματισμένου καθετήρα pig tail 5F.

Χρήση ιωδιούχου μη ιοντικού σκιαγραφικού χωρίς επιπλοκές κατά την εξέταση.

Ελέγχονται:

Κατά την έγχυση σκιαγραφικού στην αριστερή κοινή λαγόνια αρτηρία απεικονίστηκε σημείο σημαντικής εξαγγείωσης σκιαγραφικού από κλάδο της συστοίχου εν τω βάθη μηριαίας αρτηρίας.

Έγινε προώθηση του καθετήρα αρχικά πλησίον και κατόπιν ακριβώς στο σημείο εξαγγείωσης του σκιαγραφικού και έγινε έγχυση εμβολικού υλικού PVA 500-700 & 500-300.

Η μετά τον εμβολισμό αγγειογραφία έδειξε πλήρη παύση της εξαγγείωσης του σκιαγραφικού.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά τη διενέργεια του εκλεκτικού εμβολισμού και κατόπιν διαδοχικών μεταγγίσεων αίματος η ασθενής σταθεροποιήθηκε αιμοδυναμικά. Η άμεση αντιμετώπιση του αίτιου της αιμορραγίας απέτρεψε την εγκατάσταση ολιγαμικού shock.

Το οίδημα του μηρού υποχώρησε σταδιακά τις επόμενες ημέρες και η ασθενής ακολούθησε ομαλύ το μετεγχειρητικό πρόγραμμα κινητοποιησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ένδομυελική ήλωση σπάνια σύσχετίζεται με την πρόκληση δύεχγειρητικής εσωτερικής αιμορραγίας. Πρόκειται ωστόσο για μια κλειστή χειρουργική τεχνική κάτα την οποία δεν υπάρχει άμεση εποπτεία του χειρουργικού πεδίου και η τρώση κάποιου αγγείου είναι μια πιθανότητα υπαρκτή. Η άμεση μετεγχειρητική παρακολούθηση του σκέλους τις πρώτες ώρες καθίσταται απαραίτητη. Σε περίπτωση ανάπτυξης μεγάλου αιματώματος και σημαντικής πτώσης της αιμοσφαιρίνης η εκλεκτική αγγειογραφία καθίσταται μέθοδος εκλογής και θα πρέπει να διενεργείται άμεσα. Επιπλέον ο εμβολισμός του αγγείου διά της εκλεκτικής αγγειογραφίας καθιστά μη απαραίτητη τη χειρουργική διερεύνηση και αντιμετώπιση της αιμορραγίας περιορίζοντας τις πιθανές επιπλοκές ενός ανοιχτού χειρουργείου.

ΕΚΛΕΚΤΙΚΟΣ ΕΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΟΥΝΤΟΣ ΑΓΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΔΟΜΥΕΛΙΚΗ ΗΛΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΧΑΝΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

**Ν.Λασανιάνος, Γ.Μουζόπουλος, Ε.Μοράκης, Μ.Καμινάρης, Β.Φωτόπουλος,
Ι.Γεωργιλάς**
Α' Ορθοπαιδική κλινική, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. J Trauma. 1992 Dec;33(6):917-20. Vascular injury from internal fixation: case reports. [[Paul MA](#), [Patka P](#), [van Heuzen EP](#), [Koomen AR](#), [Rauwerda J](#).]
2. Rev Hosp Clin Fac Med Sao Paulo. 1993 Jan-Feb;48(1):17-21. Vascular complications of the Ilizarov method. [[Guarniero R](#), [Aguiar ET](#), [Montenegro NB](#)].
3. J Bone Joint Surg Br. 2002 Mar;84(2):178-82. The role of angiography in the management of haemorrhage from major fractures of the pelvis. [[Cook RE](#), [Keating JF](#), [Gillespie I](#).]

Πανελλήνιο Ορθοπαιδικό Συνέδριο
Αθήνα, 7-11 Οκτωβρίου 2008 - Ξενοδοχείο Athens Hilton